

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 56478/2026

Sp. zn.: KÚOK/41212/2026/OŽPZ/861

Oprávněná úřední osoba: RNDr. Petr Vala

Telefon: 585 508 641

Datová schránka: qiabfmf

E-mail: p.vala@olkraj.cz

Počet listů: 10

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

V Olomouci dne 13. 7. 2026

Rozhodnutí

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako orgán kraje v přenesené působnosti podle § 29 odst. 1 a § 67 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“), na základě žádosti ze dne 24. 3. 2026 žadatele, kterým je Royal Brinkman Polska Sp. z o.o., se sídlem Ostrowska 452, 61-324 Poznaň, Polsko, IČO: 010 766 697, zastoupený JUDr. Jitkou Šejharovou, se sídlem Věštínská 32, 153 00 Praha 5, IČO: 662 54 451 (dále jen „žadatel“), ve věci povolení výjimky ze zákazů podle § 56 odst. 1 zákona o zvláště chráněného druhu živočicha čmeláka zemního, z důvodu realizace záměru poskytování opylovacích služeb, v souladu s § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), žadateli

povoluje výjimku

podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody, ze zákazů pro zvláště chráněný druh živočicha **čmeláka zemního** (*Bombus terrestris*). Povoluje se výjimka ze zákazů podle § 50 zákona, ze zákazu **dopravovat, chovat a držet** a dále ze zákazu **usmrcovat**, za účelem nabízení a poskytování opylovací služby pro ovocné stromy v sadech a pro plodiny na otevřených pěstebních plochách na území správního obvodu Krajského úřadu Olomouckého kraje. Činností budou dotčeny stovky jedinců čmeláků zemních.

Krajský úřad stanovuje podmínky, za nichž je možné chov provádět:

1. Čmeláci budou využíváni pouze pro účely opylování rostlin v kulturách, kde nelze využít běžné postupy pro opylování s využitím včelstev z hlediska časových (časně jarní období) nebo technologických podmínek; jedinci nebudou v souladu s následujícími podmínkami vypouštěni volně do přírody.
2. Použity budou pouze úlky s možností regulace pohybu dělnic (regulace vletu a výletu) a možností úplného uzavření; výletové otvory budou osazeny redukcí zabraňující vylétnutí jedinců pohlavní generace (queen excluder).

3. Při venkovním použití budou úlky využívány pouze po dobu kvetení opylovaných kultur (při dodržení uvedené doby instalace max. 8 týdnů, resp. Do doby zahájení vývoje pohlavní generace).
4. Odstranění úlů nejpozději v 8. týdnu od instalace bude provedeno tak, že bude umožněn pouze jednostranný vstup dělnic (dovnitř) po dobu 24 hod. a poté bude úl úplně uzavřen; následně bude zajištěno přerušení vývoje pohlavní generace a odstranění starých dělnic a královny (umístěním úlu na dobu nejméně 24 hod. do mrazáku při teplotě -18°C nebo použitím insekticidu či jiného způsobu, který zajistí prokazatelné ukončení vývoje jedinců včetně larev); úl je pak možné dle materiálu vhodně odstranit, např. kompostovat nebo zajistit separaci a odevzdat do tříděného odpadu.
5. Nevyužitě úlky a jedinci (neumístění do opylovaných kultur), včetně vyvíjející se pohlavní generace, budou odstraněny výše uvedeným způsobem (*tím není dotčena možnost využití jedinců ze strany dodavatele v rámci kontrolovaného chovu, kde jsou přijata opatření proti úniku jedinců*).
6. Dodavatel úlů (tj. držitel výjimky) zajistí kontrolu instalace a odstranění úlů v místě použití u pěstitele (v rámci poskytované služby – viz výše) a poučí pěstitele o nakládání s nimi a o nezbytnosti dalších opatření dle uvedených podmínek; současně dodavatel, případně pěstitel po dohodě s dodavatelem, povede evidenci o místě a počtu instalovaných úlů, včetně termínů jejich instalace, odstranění z kultury a následné likvidace.
7. Žadatel zašle krajskému úřadu datovou schránkou, poštou, emailem na adresu: posta@olkraj.cz nebo osobně na podatelnu každé místo a datum uložení úlů, a to ihned při zahájení opylovací služby. Zpráva bude označena uvedením čísla jednacího tohoto rozhodnutí.
8. Výjimka se povoluje na období do 31. 5. 2031.

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu (žadatel):

Royal Brinkman Polska Sp. z.o.o., se sídlem Ostrowska 452, 61-324 Poznaň, Polsko, IČO: 010 766 697.

Odůvodnění

Dne 24. 3. 2026 byla doručena krajskému úřadu žádost žadatele o vydání výjimky podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody pro zvláště chráněný druh čmeláka zemního ze zákazů držet, chovat, dopravovat a nabízet za účelem poskytování opylovací služby a dále ze zákazu usmrcovat. Důvodem je realizace záměru poskytování opylovací služby pro ovocné stromy v sadech a pro plodiny na otevřených pěstebních plochách na území správního obvodu krajského úřadu Olomouckého kraje.

Krajský úřad v souladu s § 47 správního řádu oznámil dopisem ze dne 7. 4. 2026, č. j.: KUOK 43201/2026 všem známým účastníkům řízení zahájení správního řízení dnem podání žádosti v uvedené věci. O zahájení řízení byly písemně informovány v souladu s § 70 zákona o ochraně přírody spolky. K řízení se jako účastníci řízení přihlásili spolek Český svaz ochránců přírody Šumperk, se sídlem nám. Republiky 1643/2, 787 01 Šumperk, IČO: 227 14 171, který zaslal své vyjádření dne 28. 4. 2025, a spolek Čmeláci PLUS, z. s., se sídlem Na Farkáně III 182/28, 150 00 Praha 5. IČO: 140 36 584, který zaslal své vyjádření dne 5. 5. 2026. Ostatní obeslané spolky se v daném termínu osmi dnů od doručení oznámení o zahájení řízení k řízení nepřihlásily a nejsou tedy účastníky řízení.

Krajský úřad vyzval žadatele výzvou ze dne 4. 5. 2026, č. j.: KUOK 58319/2026 k doplnění žádosti o odůvodnění. Žadatel žádost doplnil dne 5. 6. 2026. Krajský úřad oznámil účastníkům řízení shromáždění podkladů pro rozhodnutí oznámení ze dne 8. 6. 2026, č. j.: KUOK 60774/2026.

Při vydání rozhodnutí o povolení výjimky orgán ochrany přírody vycházel z těchto skutečností a úvah:

Krajský úřad při vydávání tohoto rozhodnutí a jeho podmínek vycházel z Věstníku Ministerstva životního prostředí č. j. MZP/2021/130/251 (dále jen "Věstník MZP/2021/130/251"), v němž je publikováno „Sdělení sekce ochrany přírody a krajiny MŽP a sekce zemědělství a potravinářství MZe k využívání čmeláků zejména jako opylovačů v rámci zemědělské produkce a k postupu při vydávání povolení výjimky k jejich využití podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny“.

Ve Věstníku MZP/2021/130/251 se uvádí:

„Při splnění níže uvedených konkrétních podmínek pro využití čmeláků, které směřují k minimalizaci rizik pro volně žijící populace, lze konstatovat, že přínosy využití čmeláků v rámci zemědělské produkce popsané výše představují veřejný zájem, který může (pokud tomu nebrání jiné okolnosti v konkrétním správním řízení) převažovat nad zájmem ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 ZOPK, a to i přesto, že opylení čmeláky je zajišťováno soukromými subjekty.“

Krajský úřad použil takto definovanou převahu jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody při tomto rozhodnutí. Požadované uvedení konkrétních podmínek pro využití čmeláků, které směřují k minimalizaci rizik pro volně žijící populace, stanovil krajský úřad ve výroku tohoto rozhodnutí. Krajský úřad převzal všechny podmínky uvedené ve Věstníku MZP/2021/130/251 týkající se venkovního použití čmeláků pro opylování.

Veřejný zájem.

Veřejný zájem v daném případě spočívá v adaptaci zemědělství na probíhající klimatickou změnu. Posun fenologických fází směrem k časnějšímu kvetení ovocných druhů a častější výskyt chladného a nestabilního počasí v době květu představují objektivní skutečnosti, na které musí zemědělská praxe reagovat. Využití čmeláků jako opylovačů představuje jedno z adaptačních opatření umožňujících zachování produkce i za měnících se klimatických podmínek.

V případě poskytování opylovací služby se nejedná pouze o soukromý ekonomický zájem jednotlivých pěstitelů a žadatele, ale o širší veřejný zájem na zachování produkční schopnosti zemědělské krajiny, udržení ovocnářské výroby v regionu, zachování pracovních míst a zajištění dostupnosti domácích potravin.

Je obecně známo, že Česká republika není v produkci ovoce a zeleniny soběstačná a že dlouhodobě významnou část spotřeby kryje dovozem. Současně byly do zakládání a obnovy sadů a pěstitelských ploch vynakládány veřejné prostředky, a to jak z národních zdrojů, tak prostřednictvím fondů Evropské unie. Veřejné prostředky byly investovány za účelem zachování a rozvoje domácí produkce. Bez zajištění dostatečné opylovací služby by však účel těchto investic nemohl být v plném rozsahu naplněn.

Ovocné sady nejsou jen výrobní prostředek, ale mají i krajinotvornou, protierozní, retenční a ekologickou funkci. Pokud by se pěstování stalo ekonomicky neudržitelným,

docházelo by k likvidaci sadů, což by se paradoxně mohlo negativně projevit i na zájmech ochrany přírody.

Zavádění v České republice nepůvodních druhů či poddruhů, jako je pro zemědělské účely chovaný poddruh *Bombus terrestris dalmatinus*, představuje ohrožení na našem území přirozeně se vyskytujících čmeláků, jejich vazeb v rámci ekosystému a jejich genofondu. I využití původních poddruhů, jako je čmelák zemní (*Bombus terrestris terrestris*), však představuje riziko pro volně žijící populace. Případný únik jedinců s vlastnostmi pozměněnými vlivem umělého chovu a šlechtění (se zvýšenou produkcí dělnic, s ovlivněním životního cyklu s ohledem na celoroční využití čmeláků při opylování ve sklenicích, případně s rizikem přítomnosti hybridních jedinců) nebo vnos jedinců pocházejících z geograficky vzdálených oblastí. Zapojení takových jedinců do volně žijících populací s sebou nese riziko zvýšení vnitrodruhové i mezidruhové kompetice (o místa k hnízdění, potravní zdroje) a především riziko nepříznivého ovlivnění vnitřní variability druhu a narušení lokálních adaptací (ať již potravních nebo fenologických, jako je délka trvání zimní hibernace atp.), což by mohlo v důsledku vést k nevratným změnám a narušení životaschopnosti volně žijících populací této významné skupiny opylovačů.

Podmínky, které směřují k eliminaci rizik pro volně žijící populace, stanovil krajský úřad ve výroku tohoto rozhodnutí. Jedná se o způsob likvidace kolonií čmeláků před vylétnutím pohlavní generace.

Vzhledem k tomu, že se nejedná o druh chráněný podle práva Evropských společenství ve smyslu věty druhé odst. 1 § 56 zákona o ochraně přírody, lze takovou výjimku povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody a nemusí tak být dále posuzováno naplnění dalších podmínek a důvodů pro povolení výjimky podle § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody.

Čmeláci jsou zařazení mezi suchozemská zvířata, u nichž je dovoz, přesuny v rámci EU a další nakládání upraveno Nařízením EP a Rady 2016/429 o nákazách zvířat a o změně a zrušení některých aktů v oblasti zdraví zvířat („právní rámec pro zdraví zvířat“) a dalšími veterinárními předpisy. Žadatel deklaruje splnění těchto veterinárních předpisů.

Společnost Agrobío S.L. ve Španělsku dodržuje při chovu a prodeji čmeláků veterinární opatření tak, aby nedošlo k zavlečení chorob nebo parazitů, a to včetně směrnice EU č. 92/65/EHS ve znění rozhodnutí Komise č. 2017/2174 o změně přílohy E, v níž jsou stanoveny veterinární podmínky, které je třeba dodržet, aby mohlo být s čmeláky obchodováno. Státy se v této směrnici dohodly na způsobu ochrany před veterinárními riziky a zároveň se zavázaly, že z jiných veterinárních důvodů než v směrnici uvedených, nebudou zakazovat nebo omezovat obchod s čmeláky. Tato směrnice byla transponována do právního řádu České republiky zák. č. 382/2003 Sb. Dovážení čmeláci by tedy splňovali veterinární podmínky a není žádný rozumný důvod omezovat jejich využití.

S ohledem na nutnost odstranění pohlavní generace, resp. celé kolonie po ukončení opylování dané kultury se výjimka vztahuje i na zákaz usmrcování.

Postup dle § 54 odst. 3 zákona o ochraně přírody se s ohledem na uvedené podmínky stanovující odstranění jedinců z opylovaných kultur neuplatní.

K řízení se přihlásily jako účastník řízení dva spolky: Český svaz ochránců přírody Šumperk, se sídlem nám. Republiky 1643/2, 787 01 Šumperk, IČO: 227 14 171

a Čmeláci PLUS, z. s., se sídlem Na Farkáně III 182/28, 150 00 Praha 5, IČO: 140 36 584. Oba spolky zaslaly svá vyjádření.

Vypořádání připomínek spolků:

Český svaz ochránců přírody Šumperk, se sídlem nám. Republiky 1643/2, 787 01 Šumperk zaslal krajskému úřadu dne 28. 4. 2026 své vyjádření, ve kterém uvádí:

„V řízení by mělo být prokázáno, že je nutnost na uvedených územích v žádosti provádět doplňování čmeláků z externích zdrojů. Současně v řízení prověřit, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, než dodávání čmeláků z externích zdrojů (např. technické opatření, kterým by mohlo proběhnout opylování bez použití předmětných čmeláků). Případné použití čmeláků v otevřených prostorech považujeme za zbytečné. Pokud je nutné podpořit proces opylování, volit opatření na podporu přirozených pochodů.“

K tomu krajský úřad uvádí:

Žadatel k žádosti přiložil tyto dokumenty: „Místní včela, 13. 5. 2024“, „Čestné prohlášení pěstitele, 27. 5. 2026“, „Biologia kwitnienia, nektarowanie i oblot przez owady zapylające kwiatów dyni zwyczajnej (*Cucurbita pepo* L.), 24. 10. 2005“, „Hrušeň obecná – popis“, „Charakteristika opylovací aktivity čmeláků západních (**Bombus terrestris**) a listořezek rohatých v jabloňových sadech v závislosti na povětrnostních podmínkách, 2013“, „ANALYSIS: Taxonomic identification, PCR amplification (COI and 16S), Sanger sequencing, BLAST in GENBANK and alignment“, „Údaje CHMI, naměřené teploty“, „Kdy rozkvétají meruňky, 11. 4. 2023“, „Časová variabilita nástupu fenofází ovocných dřevin, 2011“.

Z předložených dokumentů vyplývá, že v podmínkách měnícího se klimatu je nutné pro zajištění řádného opylení plodin provádět doplňování čmeláků z externích zdrojů. Potřeba zajištění opylování v sadech je dána zejména nedostatkem přirozených opylovačů, a to v nejranější fázi květu, kdy často bývají natolik nepříznivé meteorologické podmínky, že k opylení nedochází včelami, jelikož tyto nejsou při častých jarních nízkých teplotách a místní populace čmeláků nedostačuje.

„V případě, že se jedná o využívání čmeláků v uzavřených prostorech, zda nehrozí únik čmeláků do volné přírody. Dle našeho názoru, by měl být primárně používán geneticky shodný typ čmeláků s čmeláky žijícími ve volné přírodě.“

K tomu krajský úřad uvádí:

Dělnice čmeláka vylétnuté z úlů nepředstavují z hlediska genetické eroze pro volně žijící čmeláky žádné nebezpečí, protože nejsou nositeli genetické informace. K zamezení vylétnutí pohlavní generace jsou v tomto rozhodnutí nařízeny podmínky chovu, které zajistí bezpečný provoz. Chovy budou před vylétnutím pohlavní generace usmrcceny.

Spolek Čmeláci PLUS, z. s., se sídlem Na Farkáně III 182/28, 150 00 Praha 5 zaslal krajskému úřadu dne 5. 5. 2026 své vyjádření. Dne 24. 6. 2026 doplnil své vyjádření o navrhované podmínky pro udělení výjimky. Protože námitky spolku proti povolení výjimky se týkají několika okruhů problémů, krajský úřad námitky uspořádal a vždy ke každé části problémů uvádí své vypořádání s připomínkami:

„Žádost podle Spolku obsahuje pouze obecné a nedostatečně konkretizované tvrzení o existenci veřejného zájmu. Podle § 56 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, však musí žadatel prokázat, že neexistuje jiné

uspokojivé řešení, zásah neohrozí existenci populace dotčeného druhu a že veřejný zájem je konkrétní, doložený a převažující.“

K tomu krajský úřad uvádí:

Vzhledem k tomu, že se nejedná o druh chráněný podle práva Evropských společenství ve smyslu věty druhé odst. 1 § 56 zákona o ochraně přírody, lze takovou výjimku povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody a nemusí tak být dále posuzováno naplnění dalších podmínek a důvodů pro povolení výjimky podle § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody.

„Veřejný zájem versus ekonomický zájem Žadatele.

Zájem na zajištění zvýšení produkce je podle Spolku partikulárním ekonomickým zájmem Žadatele, nikoli reálným veřejným zájmem a reálnou doložitelnou potřebou.

Pokud se v ČR zavede precedens, kdy se produkce zvýší díky lepšímu opylení prostřednictvím komerční opylovací služby, na úkor přírodních opylovačů, pak se takový způsob opylení stane normou a tlak na přírodní opylovače se postupně plošně zvýší. Farmy se pak z důvodu konkurenceschopnosti budou muset přidat do skupiny konzumentů opylovací služby. V konečném efektu zemědělci rezignují na podporu přírodních opylovačů a v důsledku toho se zvýší jejich závislost na komerčně dostupné opylovací službě.

Spolek nebrání poskytování opylovací služby v uzavřeném prostoru, pokud jsou splněny podmínky, které doplňují metodiku z Věstníku MŽP. Opylování v exteriéru by mělo být podmíněno skutečnou a doložitelnou potřebou, respektive nedostatkem kvalitního opylování prostřednictvím přírodních opylovačů.

Předložená žádost ani její přílohy neobsahují podstatné podklady, které jsou nezbytné pro řádné posouzení podmínek podle § 56 odst. 2. Chybí zejména údaje umožňující posoudit skutečnou povahu a intenzitu tvrzeného veřejného zájmu, existenci či neexistenci alternativních řešení (§ 56 odst. 2 písm. a), dopady na populaci zvláště chráněného druhu (§ 56 odst. 2 písm. b) a způsob zajištění kontroly a podmínek výkonu výjimky, které musí být podle § 5b odst. 3 součástí rozhodnutí.

Například Žádost neuvádí subjekt, kterému hodlá uvedenou službu nabízet. Správní orgán pak není schopen posoudit podmínky, potřebné pro vydání souhlasu, jako je ověřit skutečnou potřebu na místě působících subjektů.

Spolek má za to, že v Olomouckém kraji není akutní potřeba posílení opylovací služby na otevřených zemědělských plochách, kterou by bylo potřeba řešit prostřednictvím opylováním prostřednictvím čmeláků z laboratoře.

Tímto dokládáme, že Žadateli nejde o řešení konkrétní potřeby a nedostatku, jako spíš o vlastní komerční projekt, v rámci kterého hodlá na území Olomouckého kraje aktivně nabízet opylovací službu, a to i tam, kde to není nutné.

Čmeláci létají podle potřeby i do vzdálenosti jednotek kilometrů, a to i z produkčních ploch, kde je hojnost potravy (skleníky) – sbírají si pyl, který aktuálně potřebují pro krmení plodu., nevystačí si s jednodruhovým pylem.

Podpora opylovačů v na produkčních plochách

Žadatel zamlčuje existující možnosti podpory přírodních opylovačů formou biopásů na a v okolí produkčních ploch. Díky takovým řešením je možné využít přírodní opylovače a na opak jejich populace podpořit díky kvetoucím sadu.

Zde uvádíme příklad veřejně dostupné metodiky:

Metodika podpory populací samotářských včel v agroekosystémech (2021),. Autoři: Šlachta, Erban, Votavová, Cudlín, Cudlín, Halešová, Zdroj

K dispozici je řada metodiku na podporu přírodních opylovačů formou biopásů na produkčních plochách a jejich okrajích.

Dostupnost opylovačů v krajině

*V jarních měsících, a to včetně chladného počasí jsou významnými opylovači ranné druhy čmeláků a samotářských/sociálních včel. Druhy jako je čmelák zeminí (*Bombus terrestris*) nebo zednice rohatá (*Osmia cornuta*), jsou našťastí u nás dosud relativně hojné. Proto jsou zemědělcům k dispozici, pokud alespoň základně pečují o zemědělské plochy – produkční či neprodukční.*

Pro opylování jednoho kvetoucího stromu, například meruňka obecná, je potřeba cca 3-5 jedinců, kteří strom dokážou dokonale opylovat (Zdroj Doc. V. Ptáček).

Například čmeláci mohou letět za potravou klidně i 3 km, pokud je to nutné. Pokud jim uvažované plochy poskytnou dostatek potravy, budou tam přítomni celou sezónu a na jaře také. Jakmile odkvetou plodiny, které jsou v centru zájmu Žadatele, najdou si čmeláci v okolí další zdroj potravy. Zemědělci jim v tom mohou za zlomek nákladů pomoci formou úhorů, nebo biopásů, na které dostávají dotace.

Tímto dokládáme, že čmeláci a včely (včetně medonosných) si plochy s kvetoucími plodinami najdou a není tedy nutné vypouštět do krajiny nepůvodní laboratorně produkované čmeláky.“

K tomu krajský úřad uvádí:

Žadatel k žádosti přiložil tyto dokumenty: „Místní včela, 13. 5. 2024“, „Čestné prohlášení pěstitele, 27. 5. 2026“, „Biologia kwitnienia, nektarowanie i oblot przez owady zapylające kwiatów dyni zwyczajnej (*Cucurbita pepo* L.), 24. 10. 2005“, „Hrušeň obecná – popis“, „Charakteristika opylovací aktivity čmeláků západních (**Bombus terrestris**) a listořezek rohatých v jabloňových sadech v závislosti na povětrnostních podmínkách, 2013“, „ANALYSIS: Taxonomic identification, PCR amplification (COI and 16S), Sanger sequencing, BLAST in GENBANK and alignment“, „Údaje CHMI, naměřené teploty“, „Kdy rozkvétají meruňky, 11. 4. 2023“, „Časová variabilita nástupu fenofází ovocných dřevin, 2011“.

Z předložených dokumentů vyplývá, že v podmínkách měnícího se klimatu je nutné pro zajištění řádného opylení plodin provádět doplňování čmeláků z externích zdrojů. Potřeba zajištění opylování v sadech je dána zejména nedostatkem přirozených opylovačů, a to v nejranější fázi květu, kdy často bývají natolik nepříznivé meteorologické podmínky, že k opylení nedochází včelami, jelikož tyto nejsou při častých jarních nízkých teplotách a místní populace čmeláků nedostačuje.

Krajský úřad taktéž neřeší konkurenceschopnost farem při použití nebo nepoužití opylovací služby. Předmětem řízení je pouze povolení či nepovolení výjimky ze zákazů týkajících se předmětných odchovaných čmeláků použitých pro opylovací službu. Krajský úřad při formulaci tohoto rozhodnutí a jeho podmínek vycházel z Věstníku MZP/2021/130/251.

„Žadatel bagatelizuje vznikající rizika.

Kromě popisu veřejného zájmu, dokladu o původu čmelák a fotografie boxu od producenta čmeláků Agrobío S.L. jsme nenašli žádný další doklad, který by deklaroval připravenost Žadatele na bezpečný provoz opylovací služby v exteriéru.

Žadatel dále neřeší podmínky MŽP a MZE na zmírnění rizik - obsluha a likvidace úlů, byť toto podmínky jasně stanovují:

Upozorňujeme na fakt, čmeláky z laboratorního chovu představují riziko a je nutné respektovat princip předběžné opatrnosti, viz Metodika MŽP a MZE.

Žadatel dále neřeší podmínky MŽP a MZE na zmírnění rizik - obsluha a likvidace úlů, byť toto podmínky jasně stanovují:

Dále se v textu vrátíme k absenci klíčového prvku na zmírnění rizik úletu pohlavních jedinců z úlu – queen excluder.

Tímto poukazujeme na rizika uvedená v metodice MŽP a MZE:

*Znovu rozporujeme fakt, že dodavatel bude ze Španělska dovážet čistý *Bombus terrestris terrestris*, tedy identický druh s čmeláky v naší přírodě. S ohledem na další body to nepovažujeme za podstatné, ale můžeme předložit studie o tom, že laboratorní čmeláci jsou mixem podruhu *B. terrestris terrestris* a *B. terrestris dalmatinus*.*

*To je možné, kromě výše předloženého dokumentu, ověřit již pouhým pohledem na produkované čmeláky, protože tuzemský *Bombus terrestris terrestris* je již od pohledu jiný.*

K původu čmeláků Spolek předkládá dokument „Čmeláci PLUS - Komerční chov čmeláků v Evropě -historie _ genetické pozadí_ rizika a dopady na přírodu“, který žádáme zohlednit v tomto řízení.

Dovolujeme si současně poukázat na text České společnosti entomologické „Prodej čmeláků za účelem tzv. „opylovací služby“. Předpokládáme, že Česká entomologická společnost je silnou autoritou a její vyjádření má váhu.

Queen excluder.

Žadatel nedoložil přítomnost queen excluder. Předložené fotografie popisují jen systém otevírání a uzavírání úlu, nikoli přítomnost queen excluder.

Zde připomínáme, že velikost dělnic i trubců, stejně jako matek je variabilní. Malé matky a tím i samci (trubci) mohou uniknout, poté co se dostatečně vykrmili v úlu (tank s cukerným roztokem a pyl sesbíraný dělnicemi). Přítomnost excluderu sama o sobě není 100 % ochranou proti úletům.“

K tomu krajský úřad uvádí:

Dělnice čmeláka vylétnuté z úlů nepředstavují z hlediska genetické eroze pro volně žijící čmeláky žádné nebezpečí, protože nejsou nositeli genetické informace. K zamezení vylétnutí pohlavní generace jsou v tomto rozhodnutí nařízeny podmínky chovu, které zajistí bezpečný provoz. Chovy budou před vylétnutím pohlavní generace usmrceny.

„Podmínky provozu opylovací služby.

Dále chceme upozornit na to, že Žadatel navrhuje takové podmínky opylovací služby, které znemožní provádění efektivní kontrolu jejich dodržování. Pokud by

snad byla výjimka udělena, Správní orgán nebude schopen provést efektivní kontrolu a vymáhat dodržování jím stanovených podmínek. Podle předloženého návrhu by totiž s úlkou manipulovaly osoby bez udělení výjimky, což je jiné za situace, že držitelem by byl Žadatel. Tento stav právní nejistoty by vedl k situaci, že by Správní orgán byl v podstatě v roli pasivního sledovatele bez možnosti běh ovlivnit a zjednat nápravu.“

K tomu krajský úřad uvádí:

Krajský úřad za účelem kontroly výkonu tohoto rozhodnutí stanovil ve výroku podmínky, za nichž je možné zamýšlenou činnost provádět. Žadatel je účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a veškeré povinnosti vyplývající z tohoto rozhodnutí spadají na něj. Výjimka se nevztahuje na nabízení k prodeji a prodej čmeláků. Po celou dobu poskytování opylovací služby budou čmeláci majetkem žadatele a vlastnická práva či výjimka ze zákazů včetně povinností z ní vyplývající nepřechází na jiné subjekty. Vedení evidence úlů k případné kontrole ze strany krajského úřadu stejně jako zasílání zpráv o provádění zásahu zůstává po celou dobu povinností žadatele.

„Za této situace nelze žádost věcně posoudit ani o ní Správní orgán nemůže objektivně rozhodnout, protože neobsahuje zákonem požadované náležitosti a neumožňuje správnímu orgánu učinit přezkoumatelné závěry.

Jako účastník řízení vedeného ve věci žádosti o udělení výjimky podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, tímto upozorňujeme, že Žadatel nepředložil úplné a dostatečné podklady, které by umožnily Správnímu orgánu řádné posouzení žádosti a vydání rozhodnutí v souladu se zákonem.

Předložené podklady jsou podle našeho názoru neúplné, nepřesné nebo obsahují rozpory, které znemožňují správnímu orgánu posoudit skutečný dopad záměru na předmět ochrany a veřejné zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb. Za této situace nejsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí ve prospěch Žadatele.

Vzhledem k tomu, že povinnost předložit úplné a pravdivé podklady leží na Žadateli, a že Správní orgán nemůže nahrazovat jeho procesní odpovědnost, navrhuje, aby Správní orgán žádost podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zamítl, neboť Žadatel ani přes vedené řízení nezajistil dostatečné podklady pro posouzení svého záměru.

Z výše uvedených důvodů navrhuje, aby Správní orgán v tomto smyslu rozhodl, žádost zamítl a řízení zastavil.“

Dne 24. 6. 2026 doplnil své vyjádření o navrhované podmínky pro udělení výjimky.

K tomu krajský úřad uvádí:

Krajský úřad ve správní úvaze posoudil žadatelem předložené doklady jako úplné a plně dostačující pro vydání rozhodnutí. Krajský úřad se neztotožňuje s názorem spolku o neúplnosti podkladů. Naopak, některé informace a doklady požadované spolkem vyhodnotil jako nadbytečné či irelevantní k předmětu správního řízení – ochraně čmeláků používaných pro opylovací službu před zakázanou činností – držením, chovem, dopravováním či usmrcováním. Podmínky navržené v doplněném vyjádření ze dne 24. 6. 2026 jsou z hlediska ochrany volně žijících čmeláků opakující se, nadbytečné a ukládání dalších povinností žadateli nemá oporu v zákoně o ochraně přírody.

Krajský úřad stanovil v předmětném rozhodnutí výše uvedené podmínky za účelem minimalizace dotčení jedinců zvláště chráněného druhu.

Odůvodnění podmínek rozhodnutí:

1. Čmeláci budou využíváni pouze pro účely opylování rostlin v kulturách, kde nelze využít běžné postupy pro opylování s využitím včelstev z hlediska časových (časně jarní období) nebo technologických podmínek; jedinci nebudou v souladu s následujícími podmínkami vypouštění volně do přírody.

Podmínka omezuje používání umělého opylování čmeláky v zemědělských kulturách, kde opylení lze úspěšně provádět běžnými postupy, např. včelami či jiným hmyzem.

2. Použity budou pouze úlky s možností regulace pohybu dělnic (regulace vletu a výletu) a možností úplného uzavření; výletové otvory budou osazeny redukcí zabráňující vylétnutí jedinců pohlavní generace (queen excluder).

Podmínka stanovuje technické zábrany k vylétnutí pohlavní generace. Tím bude zabráněno šíření genů odchovaných čmeláků do přírody.

3. Při venkovním použití budou úlky využívány pouze po dobu kvetení opylovaných kultur (při dodržení uvedené doby instalace max. 8 týdnů, resp. Do doby zahájení vývoje pohlavní generace).

Podmínka časově omezuje použití úlků tak, aby nevylétla pohlavní generace. Tím bude zabráněno šíření genů odchovaných čmeláků do přírody.

4. Odstranění úlků nejpozději v 8. týdnu od instalace bude provedeno tak, že bude umožněn pouze jednostranný vstup dělnic (dovnitř) po dobu 24 hod. a poté bude úl úplně uzavřen; následně bude zajištěno přerušení vývoje pohlavní generace a odstranění starých dělnic a královny (umístěním úlku na dobu nejméně 24 hod. do mrazáku při teplotě -18°C nebo použitím insekticidu či jiného způsobu, který zajistí prokazatelné ukončení vývoje jedinců včetně larev); úl je pak možné dle materiálu vhodně odstranit, např. kompostovat nebo zajistit separaci a odevzdat do tříděného odpadu.

Podmínka stanovuje postup při likvidaci čmeláků před vylétnutím pohlavní generace. Usmrcování čmeláků je nutné z důvodu zabránění šíření genů odchovaných čmeláků do přírody.

5. Nevyužité úlky a jedinci (neumístění do opylovaných kultur), včetně vyvíjející se pohlavní generace, budou odstraněny výše uvedeným způsobem (*tím není dotčena možnost využití jedinců ze strany dodavatele v rámci kontrolovaného chovu, kde jsou přijata opatření proti úniku jedinců*).

Podmínka umožňuje využití jedinců ze strany dodavatele v rámci kontrolovaného chovu. Nevyužité úlky a jedince je možné vrátit z terénu zpět do chovu.

6. Dodavatel úlků (tj. držitel výjimky) zajistí kontrolu instalace a odstranění úlů v místě použití u pěstitele (*v rámci poskytované služby – viz výše*) a poučí pěstitele o nakládání s nimi a o nezbytnosti dalších opatření dle uvedených podmínek; současně dodavatel, případně pěstitel po dohodě s dodavatelem, povede evidenci o místě a počtu instalovaných úlů, včetně termínů jejich instalace, odstranění z kultury a následné likvidace.

S ohledem na kontrolovatelnost povolení je povolení vydáno na případ, kdy žadatelem je subjekt zajišťující chov a distribuci čmeláků, poskytuje instalaci úlů formou služby a zajistí také plnění podmínek tohoto rozhodnutí. Výjimka se nevztahuje na zákaz

prodeje, ale pouze na zákaz chovat, držet a dopravovat a umožňuje nabízet čmeláky pro opylování formou služby.

7. Žadatel zašle krajskému úřadu datovou schránkou, poštou, emailem na adresu: posta@olkraj.cz nebo osobně na podatelnu každé místo a datum uložení úlů, a to ihned při zahájení opylovací služby. Zpráva bude označena uvedením čísla jednacího tohoto rozhodnutí.

Tato podmínka byla stanovena z důvodu možnosti provádění kontroly výkonu tohoto rozhodnutí krajským úřadem.

8. Výjimka se povoluje na období do 31. 5. 2031.

Povolení výjimky pro účely zajištění opylování zemědělských kultur (za uvedených podmínek) je možné vydat jako víceleté, ale s ohledem na předpoklad vývoje poznatků o rizicích a možnostech postupu by platnost vydávaných rozhodnutí neměla přesahovat 5 let. Stanovená doba platnosti odpovídá žádosti, složitosti záměru a podmínkám pro jeho řešení. Doba odpovídá doporučení uvedenému ve Věstníku MZP/20201/130/251, podle kterého by platnost vydávaných rozhodnutí neměla přesahovat 5 let.

Orgán ochrany přírody vyhověl žadateli a povolil výjimku podle návrhu, neboť dospěl k závěru, že jsou splněny zákonné podmínky pro povolení výjimky ze zákazů podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním u Krajského úřadu ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Podané odvolání má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

Mgr. Michaela Koucká
vedoucí oddělení ochrany přírody
odboru životního prostředí a zemědělství
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník – účastníci řízení, doručení datovou schránkou:

Royal Brinkman Polska Sp. z.o.o., se sídlem Ostrowska 452, 61-324 Poznaň,
Polsko, IČO: 010 766 697, adresa pro doručování: JUDr. Jitka Šejharová,
Věštínská 32, 153 00 Praha 5, IČO: 662 54 451
Obec Alojzov, Alojzov 43, 79804 Alojzov
Obec Babice, 65, 78501 Babice
Obec Brníčko, Brníčko 120, 78975 Brníčko
Obec Brodek u Konice, 187, 79846 Brodek u Konice
Obec Březsko, 12, 79852 Březsko
Obec Budětsko, Budětsko 31, 79852 Budětsko

Obec Bukovany, 57, 77900 Bukovany
Obec Buková, 9, 79848 Buková
Obec Buk, 21, 75121 Buk
Obec Bušín, 84/, 78962 Bušín
Obec Býškovice, Býškovice 71, 75353 Býškovice
Obec Bystrovany, Šrámkova 115/9, 77900 Bystrovany
Obec Bystročice, Bystročice 6, 77900 Bystročice
Obec Bernartice, Bernartice 60, 79057 Bernartice
Obec Bohuňovice, 6. května 109, 78314 Bohuňovice
Obec Bílá Voda, Kamenička 37, 79069 Bílá Voda
Obec Bludov, Jana Žižky 195, 78961 Bludov
Obec Branná, Branná 23, 78825 Branná
Obec Bouzov, 2, 78325 Bouzov
Obec Biskupice, Biskupice 61, 79812 Biskupice
Obec Bohdíkov, 163, 78964 Bohdíkov
Obec Bílá Lhota, Bílá Lhota 1, 78321 Bílá Lhota
Obec Bohuslávky, Bohuslávky 114, 75131 Bohuslávky
Obec Bílsko, Bílsko 47, 78322 Bílsko
Obec Bohuslavice, Bohuslavice 2, 78972 Bohuslavice
Obec Bohuslavice, Bohuslavice 25, 79856 Bohuslavice
Obec Blatec, Blatec 81, 78375 Blatec
Obec Bílovice-Lutotín, Bílovice 39, 79841 Bílovice-Lutotín
Obec Beňov, Beňov 3, 75002 Beňov
Obec Bělá pod Pradědem, 381, 79001 Bělá pod Pradědem
Obec Bousín, Bousín 47, 79861 Bousín
Obec Bohutín, Bohutín 65, 78962 Bohutín
Obec Bělkovice-Lašřany, Bělkovice 139, 78316 Bělkovice-Lašřany
Obec Bochoř, Náves 202/41, 75108 Bochoř
Obec Bratrušov, Bratrušov 176, 78701 Bratrušov
Obec Bezuchov, Bezuchov 14, 75354 Bezuchov
Obec Bedihošť, Prostějovská 13, 79821 Bedihošť
Obec Běloutín, 151, 75364 Běloutín
Obec Citov, Citov 14, 75103 Citov
Obec Císařov, Císařov 106, 75103 Císařov
Obec Čelechovice na Hané, Hlavní 9, 79816 Čelechovice na Hané
Obec Čelčice, Čelčice 86, 79823 Čelčice
Obec Černotín, Černotín 1, 75368 Černotín
Obec Černá Voda, Černá Voda 57, 79054 Černá Voda
Obec Čechy, Čechy 30, 75115 Čechy
Obec Čechy pod Kosířem, n. Svobody 289, 79858 Čechy pod Kosířem
Obec Červenka, Svatoplukova 16, 78401 Červenka
Obec Čehovice, Čehovice 93, 79821 Čehovice
Obec Čelechovice, Čelechovice 38, 75103 Čelechovice
Obec Česká Ves, Jánského 341, 79081 Česká Ves
Obec Dolany, Dolany 58, 78316 Dolany
Obec Dolní Újezd, Dolní Újezd 155, 75123 Dolní Újezd
Obec Daskabát, Daskabát 35, 77900 Daskabát
Obec Domaželice, Domaželice 123, 75115 Domaželice
Obec Dobřčice, Dobřčice 4, 75002 Dobřčice
Obec Drahanovice, Drahanovice 144, 78344 Drahanovice

Obec Dřevnovice, Dřevnovice 44, 79826 Dřevnovice
 Obec Dětkovice, Dětkovice 73, 79804 Dětkovice
 Obec Dolní Nětčice, Dolní Nětčice 49, 75354 Dolní Nětčice
 Obec Drozdov, Drozdov 150, 78901 Drozdov
 Obec Držovice, SNP 71/37, 79607 Držovice
 Obec Dobromilice, Dobromilice 6, 79825 Dobromilice
 Obec Domašov nad Bystřicí, Náměstí 35, 78306 Domašov nad Bystřicí
 Obec Dlouhomilov, Dlouhomilov 138, 78901 Dlouhomilov
 Obec Doloplazy, Doloplazy 82, 78356 Doloplazy
 Obec Dlouhá Loučka, 1. máje 116/, 78386 Dlouhá Loučka
 Obec Dobrochov, Dobrochov 43, 79807 Dobrochov
 Obec Dolní Studénky, Dolní Studénky 99, 78820 Dolní Studénky
 Obec Domašov u Šternberka, Domašov 61, 78501 Domašov u Šternberka
 Obec Dubicko, Velká Strana 56, 78972 Dubicko
 Obec Dub nad Moravou, Brodecká 1/, 78375 Dub nad Moravou
 Obec Dzbel, 23, 79853 Dzbel
 Obec Dolní Těšice, Dolní Těšice 11, 75353 Dolní Těšice
 Obec Dubčany, 24, 78322 Dubčany
 Obec Doloplazy, Doloplazy 15, 79826 Doloplazy
 Obec Grygov, Šrámkova 19, 78373 Grygov
 Obec Grymov, Grymov 27, 75121 Grymov
 Obec Hynčina, Hynčina 125/, 78901 Hynčina
 Obec Hvozd, Hvozd 90/, 79855 Hvozd
 Obec Hradec-Nová Ves, Hradec - Nová Ves 12/, 79084 Hradec-Nová Ves
 Obec Huzová, Huzová 325/, 79357 Huzová
 Obec Horní Těšice, Horní Těšice 31/, 75353 Horní Těšice
 Obec Hruška, Hruška 30/, 79827 Hruška
 Obec Hrubčice, Hrubčice 10/, 79821 Hrubčice
 Obec Horka nad Moravou, nám. Osvobození 16/46, 78335 Horka n. M.
 Obec Hněvotín, Hněvotín 47, 78347 Hněvotín
 Obec Hnojice, Hnojice 117, 78501 Hnojice
 Obec Hraběšice, Hraběšice 50, 78815 Hraběšice
 Obec Horní Loděnice, Horní Loděnice 114, 78305 Horní Loděnice
 Obec Hlinsko, Hlinsko 13, 75131 Hlinsko
 Obec Hlubočky, Olomoucká 17, 78361 Hlubočky
 Obec Horní Studénky, Horní Studénky 44, 78901 Horní Studénky
 Obec Horní Štěpánov, Horní Štěpánov 326, 79847 Horní Štěpánov,
 Obec Horní Moštěnice, Dr. A. Stojana 120/41, 75117 Horní Moštěnice
 Obec Hluchov, Hluchov 2, 79841 Hluchov
 Obec Hrabůvka, Hrabůvka 61, 75301 Hrabůvka
 Obec Hoštejn, Hoštejn 20, 78901 Hoštejn
 Obec Horní Újezd, Horní Újezd 83, 75353 Horní Újezd
 Obec Horní Nětčice, Horní Nětčice 67, 75354 Horní Nětčice
 Obec Hrabšíň, Hrabšíň 65/, 78804 Hrabšíň
 Obec Hrabová, Hrabová 113, 78901 Hrabová
 Obec Hačky, Hačky 29, 79855 Hačky
 Obec Hlušovice, Hlavní 36, 78314 Hlušovice
 Obec Hraničné Petrovice, Hr. Petrovice 75/, 78306 Hr. Petrovice
 Obec Hlásnice, Hlásnice 28, 78501 Hlásnice
 Obec Haňovice, Haňovice 6, 78321 Haňovice

Obec Hradčany, Hradčany 64/, 75111 Hradčany
 Obec Hradčany-Kobeřice, Hradčany 14/, 79807 Hradčany-Kobeřice
 Obec Hrdibořice, Hrdibořice 6/, 79812 Hrdibořice
 Obec Charváty, Charváty 98/, 78375 Charváty
 Obec Cholína, Cholína 52/, 78322 Cholína
 Obec Chromeč, 71/, 78901 Chromeč
 Obec Ivaň, Ivaň 197/, 79823 Ivaň
 Obec Jezernice, Jezernice 206/, 75131 Jezernice
 Obec Jindřichov, Jindřichov 19/, 75301 Jindřichov
 Obec Jindřichov, Jindřichov 78/, 78823 Jindřichov
 Obec Jestřebí, Jestřebí 47/, 78901 Jestřebí
 Obec Jesenec, Jesenec 117/, 79853 Jesenec
 Obec Jakubovice, Jakubovice 113/, 78991 Jakubovice
 Obec Janoušov, Janoušov 65/, 78991 Janoušov
 Obec Jedlí, Jedlí 16/, 78901 Jedlí
 Obec Jívová, 69/, 78316 Jívová
 Obec Kosov, Kosov 84/, 78901 Kosov
 Obec Kolšov, Kolšov 160/, 78821 Kolšov
 Obec Koválovice-Osíčany, 67/, 79829 Koválovice-Osíčany
 Obec Komárov, Komárov 241/, 78501 Komárov
 Obec Kokory, Kokory 57/, 75105 Kokory
 Obec Kobylá nad Vidnavkou, Kobylá nad V. 53/, 79065 Kobylá
 Obec Kopřivná, Kopřivná 115/, 78833 Kopřivná
 Obec Klopotovice, Klopotovice 11/, 79821 Klopotovice
 Obec Klopina, Klopina 116/, 78973 Klopina
 Obec Klokočí, Klokočí 40/, 75361 Klokočí
 Obec Křtomil, Křtomil 60/, 75114 Křtomil
 Obec Křelov-Břuchotín, M. Majerové 45/25, 78336 Křelov-Břuchotín
 Obec Křenovice, Křenovice 18/, 75201 Křenovice
 Obec Krumsín, Krumsín 2/, 79803 Krumsín
 Obec Krchleby, Krchleby 80/, 78901 Krchleby
 Obec Kožušany-Tážaly, Tážaly 1/, 78375 Kožušany-Tážaly
 Obec Krčmaň, Kokorská 163/, 77900 Krčmaň
 Obec Kladky, Kladky 19/, 79854 Kladky
 Obec Kladníky, Kladníky 21/, 75131 Kladníky
 Obec Klenovice na Hané, Klenovice na H. 3, 79823 Klenovice na H.
 Obec Kamenná, Kamenná 2/, 78974 Kamenná
 Obec Lipová, Lipová 22/, 75114 Lipová
 Obec Libina, Libina 523/, 78805 Libina
 Obec Lhota, Lhota 63, 75131 Lhota
 Obec Lutín, Školní 203/, 78349 Lutín
 Obec Lhotka, Lhotka 6/, 75124 Lhotka
 Obec Lužice, Lužice 58/, 78501 Lužice
 Obec Lobodice, Lobodice 39/, 75101 Lobodice
 Obec Luká, Luká 80/, 78324 Luká
 Obec Ludmírov, Ludmírov 56/, 79855 Ludmírov
 Obec Luběnice, Luběnice 140/, 78346 Luběnice
 Obec Loučná nad Desnou, Loučná nad D. 57/, 78811 Loučná n. D.
 Obec Loučka, Loučka 76/, 78322 Loučka
 Obec Loučany, Loučany 749/, 78344 Loučany

Obec Líšná, Líšná 10/, 75115 Líšná
 Obec Leština, Družstevní 92, 78971 Leština
 Obec Lešany, Lešany u Prostějova 111/, 79842 Lešany
 Obec Lesnice, Lesnice 46/, 78901 Lesnice
 Obec Lazníky, Lazníky 116/, 75125 Lazníky
 Obec Laškov, Laškov 1/, 79857 Laškov
 Obec Lukavice, 47/, 78901 Lukavice
 Obec Lazníčky, Lazníčky 35/, 75125 Lazníčky
 Obec Líšnice, Líšnice 39/, 78985 Líšnice
 Obec Lipová-lázně, Lipová - Lázně 396/, 79061 Lipová-lázně
 Obec Lipová, Lipová 160/, 79845 Lipová
 Obec Lipinka, Lipinka 82/, 78383 Lipinka
 Obec Liboš, Liboš 82/, 78313 Liboš
 Obec Lipina, Lipina 81/, 78501 Lipina
 Obec Mořice, 68/, 79828 Mořice
 Obec Myslejovice, Myslejovice 145/, 79805 Myslejovice
 Obec Medlov, Medlov 300/, 78391 Medlov
 Obec Milenov, 120/, 75361 Milenov
 Obec Mladějovice, Mladějovice 24/, 78501 Mladějovice
 Obec Malá Morava, Malá Morava 2/, 78833 Malá Morava
 Obec Maletín, 21/, 78901 Maletín
 Obec Malé Hradisko, Malé Hradisko 60/, 79849 Malé Hradisko
 Obec Moravičany, Moravičany 67/, 78982 Moravičany
 Obec Mostkovice, Prostějovská 197/79, 79802 Mostkovice
 Obec Měrovce nad Hanou, Měrovce 131/, 75201 Měrovce nad H.
 Obec Mladeč, Mladeč 78/, 78321 Mladeč
 Obec Mírov, Mírov 47/, 78901 Mírov
 Obec Milotice nad Bečvou, Milotice nad B. 59/, 75367 Milotice n. B.
 Obec Mikulovice, Hlavní 5/, 79084 Mikulovice
 Obec Mrsklesy, Mrsklesy 49/, 78365 Mrsklesy
 Obec Majetín, Lipová 25/, 75103 Majetín
 Obec Měrotín, Měrotín 19/, 78324 Měrotín
 Obec Mutkov, Mutkov 14/, 78501 Mutkov
 Obec Malhotice, Malhotice 1/, 75353 Malhotice
 Obec Nový Malín, Nový Malín 240/, 78803 Nový Malín
 Obec Niva, Niva 61/, 79861 Niva
 Obec Nemile, Nemile 93/, 78901 Nemile
 Obec Nahošovice, Nahošovice 39/, 75114 Nahošovice
 Obec Norberčany, Moravský Beroun 58/, 79305 Norberčany
 Obec Nová Hradečná, Nová Hradečná 193/, 78383 Nová Hradečná
 Obec Nelešovice, Nelešovice 50/, 75103 Nelešovice
 Obec Náklo, Náklo 14/, 78332 Náklo
 Obec Olšovec, Olšovec 80/, 75301 Olšovec
 Obec Oprostovice, Oprostovice 36/, 75354 Oprostovice
 Obec Olšany, Olšany 75/, 78962 Olšany
 Obec Oldřichov, Oldřichov 17/, 75111 Oldřichov
 Obec Olbramice, Olbramice 56/, 78322 Olbramice
 Obec Ohrozim, Ohrozim 31/, 79803 Ohrozim
 Obec Obědkovice, Obědkovice 79/, 79823 Obědkovice
 Obec Ochoz, Ochoz 75/, 79852 Ochoz

Obec Olšany u Prostějova, 50/, 79814 Olšany u Prostějova
 Obec Ondratice, Ondratice 15/, 79807 Ondratice
 Obec Opatovice, Hlavní 170/, 75356 Opatovice
 Obec Oplocany, 100/, 75101 Oplocany
 Obec Osek nad Bečvou, Osek nad B. 65/, 75122 Osek nad Bečvou
 Obec Oskava, Oskava 112/, 78801 Oskava
 Obec Ostružná, 135/, 78825 Ostružná
 Obec Otaslavice, Otaslavice 343/, 79806 Otaslavice
 Obec Otinoves, Otinoves 177/, 79861 Otinoves
 Obec Provodovice, Provodovice 49/, 75353 Provodovice
 Obec Přemyslovice, Přemyslovice 281/, 79851 Přemyslovice
 Obec Prostějovičky, Prostějovičky 67/, 79803 Prostějovičky
 Obec Přestavlky, Přestavlky 109/, 75002 Přestavlky
 Obec Palonín, Palonín 17/, 78983 Palonín
 Obec Paršovice, Paršovice 98/, 75355 Paršovice
 Obec Pavlovice u Kojetína, Pavlovice u K. 55, 79830 Pavlovice u K.
 Obec Ptení, Ptení 36/, 79843 Ptení
 Obec Příkazy, Příkazy 125/, 78333 Příkazy
 Obec Přáslavice, Přáslavice 23/, 78354 Přáslavice
 Obec Prosenice, Na Návsi 10/, 75121 Prosenice
 Obec Polom, Polom 52/, 75365 Polom
 Obec Pňovice, Pňovice 187/, 78401 Pňovice
 Obec Postřelmůvek, Postřelmůvek 74/, 78901 Postřelmůvek
 Obec Postřelmov, Komenského 193/, 78969 Postřelmov
 Obec Polomí, Polomí 20/, 79855 Polomí
 Obec Polkovice, Polkovice 15/, 75144 Polkovice
 Obec Petrov nad Desnou, 156/, 78816 Petrov nad Desnou
 Obec Písařov, Písařov 80/, 78991 Písařov
 Obec Police, 5/, 78973 Police
 Obec Podolí, Podolí 33/, 75116 Podolí
 Obec Pivín, Pivín 220/, 79824 Pivín
 Obec Písečná, 123/, 79082 Písečná
 Obec Pěňčín, Pěňčín 109/, 79857 Pěňčín
 Obec Pavlovice u Přerova, Pavlovice 102/, 75111 Pavlovice u Př.
 Obec Paseka, Paseka 17/, 78397 Paseka
 Obec Partutovice, Partutovice 61/, 75301 Partutovice
 Obec Pavlov, Pavlov 42/, 78985 Pavlov
 Obec Raková u Konice, Raková u K. 34/, 79857 Raková u Konice
 Obec Rokytnice, Rokytnice 143/, 75104 Rokytnice
 Obec Radkovy, 38/, 75114 Radkovy
 Obec Rejchartice, Rejchartice 47/, 78701 Rejchartice
 Obec Ruda nad Moravou, 9. května 40/, 78963 Ruda nad Moravou
 Obec Rapotín, Družstevní 125/, 78814 Rapotín
 Obec Rozstání, Rozstání 77/, 79862 Rozstání
 Obec Rouské, Rouské 64/, 75353 Rouské
 Obec Rohle, Rohle 56/, 78974 Rohle
 Obec Rovensko, 59/, 78901 Rovensko
 Obec Rakov, Rakov 34/, 75354 Rakov
 Obec Rakůvka, Rakůvka 29/, 79857 Rakůvka
 Obec Radkova Lhota, Radkova Lhota 20/, 75114 Radkova Lhota

Obec Rájec, Rájec 98/, 78901 Rájec
Obec Radvanice, Radvanice 46/, 75121 Radvanice
Obec Radslavice, Na Návsi 103/, 75111 Radslavice
Obec Radotín, Radotín 43/, 75354 Radotín
Obec Radíkov, Radíkov 48/, 75301 Radíkov
Obec Řídeč, Řídeč 276/, 78501 Řídeč
Obec Říkovice, Říkovice 68/, 75118 Říkovice
Obec Samotičky, Vybíralova 4/8, 77900 Samotičky
Obec Senice na Hané, Jos. Vodičky 243/, 78345 Senice na Hané
Obec Skřípov, Skřípov 169/, 79852 Skřípov
Obec Slatinice, Slatinice 50/, 78342 Slatinice
Obec Seloutky, Seloutky 58/, 79804 Seloutky
Obec Skrbeň, Na návsi 131/2, 78335 Skrbeň
Obec Slatinky, Slatinky 111/, 78342 Slatinky
Obec Skalička, Skalička 109/, 75352 Skalička
Obec Skorošice, Skorošice 93/, 79065 Skorošice
Obec Skalka, Skalka 26/, 79824 Skalka
Obec Senička, Senička 32/, 78345 Senička
Obec Svěsedlice, Svěsedlice 58/, 78354 Svěsedlice
Obec Svěbohov, Svěbohov 64/, 78901 Svěbohov
Obec Sušice, Sušice 63/, 75111 Sušice
Obec Supíkovice, Supíkovice 130/, 79051 Supíkovice
Obec Suchonice, Suchonice 29/, 78357 Suchonice
Obec Suchdol, Suchdol Jednov 38/, 79845 Suchdol,
Obec Sudkov, Sudkov 96/, 78821 Sudkov
Obec Střítež nad Ludinou, Střítež nad L. 122/, 75363 Střítež nad L.
Obec Stříbrnice, Stříbrnice 91/, 75201 Stříbrnice
Obec Stará Ves, Stará Ves 75/, 75002 Stará Ves
Obec Střeň, Střeň 19/, 78332 Střeň
Obec Strukov, Strukov 33/, 78401 Strukov
Obec Stražisko, Stražisko 1/, 79844 Stražisko
Obec Stará Červená Voda, č. 204/, 79053 Stará Červená Voda
Obec Stavenice, Stavenice 43/, 78973 Stavenice
Obec Stařechovice, Stařechovice 71/, 79841 Stařechovice
Obec Sobotín, Sobotín 89/, 78816 Sobotín
Obec Srbce, Srbce 2/, 79827 Srbce
Obec Sobíšky, Sobíšky 8/, 75121 Sobíšky
Obec Soběchleby, Soběchleby 141/, 75354 Soběchleby
Obec Slavětín, Slavětín 11/, 78324 Slavětín
Obec Smržice, J. Krezy 40/1, 79817 Smržice
Obec Stínava, Stínava 20/, 79803 Stínava
Obec Šumvald, Šumvald 17/, 78385 Šumvald
Obec Šubířov, Šubířov 40/, 79852 Šubířov
Obec Štěpánov, Horní 444/7, 78313 Štěpánov
Obec Štarnov, Štarnov 131/, 78314 Štarnov
Obec Špičky, Špičky 56/, 75366 Špičky
Obec Šléglov, Šléglov 1/, 78825 Šléglov
Obec Šišma, Šišma 59/, 75111 Šišma
Obec Týn nad Bečvou, Náves B. Smetany 68/, 75132 Týn nad B.
Obec Tvorovice, Tvorovice 51/, 79823 Tvorovice

Obec Tučín, Tučín 127/, 75116 Tučín
 Obec Třeština, Třeština 10/, 78973 Třeština
 Obec Tršice, Tršice 50/, 78357 Tršice
 Obec Troubky, Dědina 286/29, 75102 Troubky
 Obec Troubelice, Troubelice 352/, 78383 Troubelice
 Obec Tověř, Tověř 18/, 78316 Tověř
 Obec Těšetice, Těšetice 75/, 78346 Těšetice
 Obec Teplice nad Bečvou, Teplice nad B. 53/, 75301 Teplice nad B.
 Obec Turovice, Turovice 39/, 75114 Turovice
 Obec Ústín, Ústín 9/, 78346 Ústín
 Obec Ústí, Ústí 33/, 75301 Ústí
 Obec Újezd, Újezd 83/, 78396 Újezd
 Obec Uhřčice, Uhřčice 111/, 75201 Uhřčice
 Obec Uhelná, Uhelná 163/, 79070 Uhelná
 Obec Určice, Určice 81/, 79804 Určice
 Obec Obec Vranovice-Kelčice, 31/, 79808 Vranovice-Kelčice
 Obec Vilémov, Vilémov 7/, 78322 Vilémov
 Obec Víceměřice, Víceměřice 26/, 79826 Víceměřice
 Obec Veselíčko, Veselíčko 68/, 75125 Veselíčko
 Obec Věrovany, Věrovany 325/, 78375 Věrovany
 Obec Vernířovice, Vernířovice 53/, 78815 Vernířovice
 Obec Velký Týnec, Zámecká 35/, 78372 Velký Týnec
 Obec Velké Kunětice, Velké Kunětice 146/, 79052 Velké Kunětice
 Obec Velká Kraš, Velká Kraš 132/, 79058 Velká Kraš
 Obec Vápenná, Vápenná 442/, 79064 Vápenná
 Obec Vlčice, Vlčice 95/, 79065 Vlčice
 Obec Věžky, Věžky 17/, 75119 Věžky
 Obec Vitčice, Vitčice 31/, 79827 Vitčice
 Obec Vikýřovice, Petrovská 168/, 78813 Vikýřovice
 Obec Vřesovice, Vřesovice 41/, 79809 Vřesovice
 Obec Vlkoš, Ke Mlýnu 206/, 75119 Vlkoš
 Obec Vikantice, Vikantice 131/, 78825 Vikantice
 Obec Velké Losiny, Rudé armády 321/, 78815 Velké Losiny
 Obec Výšovice, Výšovice 101/, 79809 Výšovice
 Obec Vyšehoří, Vyšehoří 50/, 78901 Vyšehoří
 Obec Výkleky, Výkleky 72/, 75125 Výkleky
 Obec Všechnovice, Všechnovice 17/, 75353 Všechnovice
 Obec Vrchoslavice, Vrchoslavice 100/, 79827 Vrchoslavice
 Obec Vincencov, Vincencov 63/, 79804 Vincencov
 Obec Vrbátky, Vrbátky 41/, 79813 Vrbátky
 Obec Vícov, Vícov 46/, 79803 Vícov
 Obec Zámrský, Zámrský 23/, 75301 Zámrský
 Obec Zábeštní Lhota, Zábeštní Lhota 13/, 75127 Zábeštní Lhota
 Obec Zvole, Zvole 123/, 78901 Zvole
 Obec Zdětín, Zdětín 49/, 79843 Zdětín
 Obec Zborov, Zborov 28/, 78901 Zborov
 Obec Žákovice, Žákovice 41/, 75354 Žákovice
 Obec Žerotín, Žerotín 13/, 78401 Žerotín
 Obec Želechovice, Želechovice 1/, 78391 Želechovice
 Obec Želeč, Želeč 62/, 79807 Želeč

Obec Želatovice, Želatovice 92/, 75116 Želatovice
 Městys Brodek u Přerova, Masarykovo n. 13/, 75103 Brodek u Př.
 Městys Brodek u Prostějova, Císařská 39/, 79807 Brodek u Pr.
 Městys Dřevohostice, Náměstí 74, 75114 Dřevohostice
 Městys Drahaný, 26, 79861 Drahaný
 Městys Hustopeče nad Bečvou, náměstí Míru 21/, 75366 Hustopeče
 Městys Kralice na Hané, Masarykovo nám. 41/, 79812 Kralice na H.
 Městys Náměšť, nám. T. G. Masaryka 100/, 78344 Náměšť n. H.
 Městys Nezamyslice, Tjabinova 111/, 79826 Nezamyslice
 Městys Protivanov, Náměstí 32/, 79848 Protivanov
 Městys Tišín, Tišín 37/, 79829 Tišín
 Městys Velký Újezd, Olomoucká 15/, 78355 Velký Újezd
 Město Hranice, Pernštejnské náměstí 1/, 75301 Hranice
 Město Hanušovice, Hlavní 92, 78833 Hanušovice
 Město Javorník, nám. Svobody 134/, 79070 Javorník
 Město Jeseník, Masarykovo nám. 167/1, 79001 Jeseník
 Město Kojetín, Masarykovo náměstí 20/, 75201 Kojetín
 Město Konice, Masarykovo nám. 27/, 79852 Konice
 Město Kostelec na Hané, Jakubské n. 138/, 79841 Kostelec n. Hané
 Město Litovel, Nám. Př. Otakara 778/1b, 78401 Litovel
 Město Lipník nad Bečvou, n. T. G. Masaryka 89/11, 75131 Lipník
 Město Loštice, nám. Míru 66/1, 78983 Loštice
 Město Mohelnice, U Brány 916/2, 78985 Mohelnice
 Město Moravský Beroun, náměstí 9. května 4/, 79305 M. Beroun
 Město Němčice nad H., Palackého nám. 3/, 79827 Němčice n. H.
 Město Plumlov, Rudé armády 302/, 79803 Plumlov
 Město Potštát, Zámecká 1/, 75362 Potštát
 Město Staré Město, nám. Osvobození 166/, 78832 Staré Město
 Město Šternberk, Horní náměstí 78/16, 78501 Šternberk
 Město Štíty, náměstí Míru 55/, 78991 Štíty
 Město Šumperk, nám. Míru 364/1, 78701 Šumperk
 Město Tovačov, Náměstí 12/, 75101 Tovačov
 Město Uničov, Masarykovo nám. 1/, 78391 Uničov
 Město Úsov, nám. Míru 86/, 78973 Úsov
 Město Velká Bystřice, Zámecké náměstí 79/, 783 53 Velká Bystřice
 Město Vidnava, Mírové náměstí 80/, 790 55 Vidnava
 Město Zábřeh, Masarykovo náměstí 510/6, 789 01 Zábřeh
 Město Zlaté Hory, nám. Svobody 80/, 793 76 Zlaté Hory
 Město Žulová, Hlavní 36/, 790 65 Žulová
 Statutární město Olomouc, Horní náměstí 583/, 779 11 Olomouc
 Statutární město Prostějov, n. T. G. M. 130/14, 796 01 Prostějov
 Statutární město Přerov, Bratrská 709/34, 750 11 Přerov
 Čmeláci PLUS, z. s., Na Farkáně III 182/28, 150 00 Praha 5. IČO: 140 36 584
 Český svaz ochránců přírody Šumperk, nám. Republiky 1643/2, 787 01 Šumperk,
 IČO: 227 14 171